

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W KATOWICACH

Katowice, dnia 29 marca 2013 r.

RKT-61-41/12/BP

DECYZJA Nr RKT – 02/2013

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) oraz § 2 pkt 4 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887),

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przeciwko Panu Sebastianowi Krupskiemu prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usługowo-Handlowy PELFORTH Sebastian Krupski w Katowicach:

I. 1. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę stosowaną** przez Pana Sebastiana Krupskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usługowo-Handlowy PELFORTH Sebastian Krupski w Katowicach **polegającą na** stosowaniu we wzorcu o nazwie „Umowa członkostwa nr ...”, postanowień o treści:

- a. *„COB Fitnes Premium Club nie ponosi odpowiedzialności za rzeczy pozostawione na terenie Klubu z uwzględnieniem szatni, szafek klubowych (również tych na wynajem) (...)”*,
- b. *„Niniejsza umowa oraz wszelkie spory z niej wynikłe rozstrzygane będą przed Sądem w Katowicach”*,
- c. *„COB Fitness Premium Club nie ponosi odpowiedzialności za żadne powstałe na terenie Klubu szkody na osobie (...)” oraz „Każdy Członek korzysta z usług COB Fitness Premium Club tylko na swoje własne ryzyko, podpisanie niniejszej umowy zwalnia COB Fitness Premium Club z wszelkiej odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody na osobach (...), które mogą zdarzyć się na terenie Klubu. Jednocześnie Członek Klubu zrzeka się wszelkich roszczeń w tym zakresie”*,

które są postanowieniami wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.), co stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 powołanej wyżej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i **stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 14 grudnia 2012 r.**

2. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę stosowaną** przez Pana Sebastiana Krupskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usługowo-Handlowy PELFORTH Sebastian Krupski w Katowicach **polegającą na** stosowaniu we wzorcu o nazwie Regulamin COB Fitness Premium Club, postanowienia o treści

„COB Fitness Premium Club nie ponosi odpowiedzialności za przedmioty wartościowe, pieniądze, itp. pozostawione w szatni”,

które jest postanowieniem wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.), co stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 powołanej wyżej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i **stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 14 grudnia 2012 r.**

- II. Na podstawie art. 26 ust. 2 w związku z art. 27 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **określa się** Panu Sebastianowi Krupskiemu prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usługowo-Handlowy PELFORTH Sebastian Krupski w Katowicach **środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów** w postaci obowiązku doprowadzenia, w terminie jednego miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, do zgodności z prawem treści obowiązujących umów zawartych w oparciu o treść wzorca o nazwie „Umowa członkostwa nr ...” poprzez przedstawienie konsumentom propozycji aneksowania zawartych już umów lub przedstawienia im propozycji zawarcia umów w oparciu o wzorzec nie zawierający kwestionowanych postanowień, w zakresie naruszeń określonych w punkcie **I.1.a-c.** sentencji niniejszej decyzji.
- III. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakłada się na Pana Sebastiana Krupskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usługowo-Handlowy PELFORTH Sebastian Krupski w Katowicach **karę pieniężną** w wysokości: **1083 zł** (jednego tysiąca osiemdziesięciu trzech złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **punkcie I.1.a-c. oraz I.2.** sentencji niniejszej decyzji.
- IV. Na podstawie art. 77 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz na podstawie art. 264 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 83 i art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów postanawia się obciążyć Sebastiana Krupskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usługowo-Handlowy PELFORTH Sebastian Krupski w Katowicach **kosztami przeprowadzonego postępowania** w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i zobowiązać ww. przedsiębiorcę do zwrotu na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty 23 zł (dwudziestu trzech złotych), w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeprowadzono postępowanie wyjaśniające (RKT-405-37/12/BP) w sprawie działalności Pana Sebastiana Krupskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usługowo-Handlowy PELFORTH Sebastian Krupski w Katowicach (zwanego dalej także „przedsiębiorcą”). W toku tego postępowania powzięto podejrzenie, iż przedsiębiorca stosuje praktyki opisane w punktach I.1.a-c. oraz I.2. sentencji niniejszej decyzji, wobec czego za konieczne uznano wszczęcie niniejszego postępowania administracyjnego. W tych okolicznościach, *Postanowieniem nr 1* z dnia 26 listopada 2012 r. (dowód: karty nr 1–3) wszczęto z urzędu przedmiotowe postępowanie w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.

W toku niniejszego postępowania, w odpowiedzi na postawione zarzuty, przedsiębiorca przedstawił swoje stanowisko w sprawie w pismach z dn. 14 grudnia 2012 r. (dowód: karty nr 68-

76), z dn. 11 stycznia 2013 r. (dowód: karty nr 32-41), z dn. 29 stycznia 2013 r. (dowód: karty nr 44-65) oraz z dn. 04 marca 2013 r. (dowód: karty nr 66-120).

W pierwszym w kolejności piśmie kierowanym do Prezesa Urzędu, przedsiębiorca wskazał, że zaprzestał działań polegających na stosowaniu we wzorcu „Umowy członkostwa nr ...” oraz w regulaminie COB Fitness Premium Club postanowień określonych jako niedozwolone w myśl art. 479⁴⁵ k.p.c. Dodał, że wyszczególnione w *Postanowieniu nr 1* z dn. 26 listopada 2012 r. klauzule zostały wykreślone z przedmiotowych wzorców. O dokonanych przez przedsiębiorcę zmianach konsumenci będą informowani na bieżąco w trakcie ich wizyty w klubie. Konsumentom zostaną przedłożone dwa egzemplarze aneksu celem jego podpisania przez obie strony. Na dowód powyższego przedsiębiorca przedstawił zmieniony wzorzec „Umowy członkostwa nr ...” oraz Regulamin COB Fitness Premium Club. W związku z przedstawionymi wyjaśnieniami wniósł o wydanie decyzji stwierdzającej zaniechanie stosowania przez niego praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (dowód: karty nr 23-30).

W dn. 11 stycznia 2013 r. do Prezesa Urzędu wpłynęły od przedsiębiorcy cztery pierwsze podpisane przez konsumentów aneksy do „Umowy członkostwa nr ...” oraz trzy pierwsze zawarte z konsumentami umowy członkowskie w oparciu o treść zmienionego wzorca umowy.

Pismem z dn. 29 stycznia 2013 r. przedsiębiorca podniósł, iż w jego ocenie w przedmiotowej sprawie podjął już działania, które umożliwiają przyjęcie, że wskazane przez Prezesa Urzędu naruszenia zostały przez niego usunięte. Zaznaczył, że do regulaminu COB Fitness Premium Club zostały wprowadzone zmiany polegające na usunięciu kwestionowanych przez Prezesa Urzędu postanowień, na dowód czego, pismem z dn. 14 grudnia 2012 r., została przez przedsiębiorcę przedstawiona nowa treść przedmiotowego regulaminu. Ponadto wskazał, iż również z wzorca o nazwie „Umowa członkostwa nr ...” zostały wykreślone kwestionowane w *Postanowieniu nr 1* z dnia 26 listopada 2012 r. klauzule – na dowód czego został przedstawiony Prezesowi Urzędu aneks do „Umowy członkowskiej nr ...”. Przedsiębiorca dodał, iż w celu wprowadzenia stosownych zmian sukcesywnie informował każdego aktywnego klienta o nowej treści Regulaminu COB Fitness Premium Club, a także zmienił treść łączącego strony stosunku zobowiązaniowego poprzez podpisanie przedmiotowego aneksu przez co wyeliminowane zostały z obrotu postanowienia „uznane przez Organ za naruszające zbiorowe interesy konsumentów”. Ponadto, z nowymi klientami podpisywane są umowy w oparciu o treść wzorca nie zawierającego kwestionowanych postanowień. Na dowód powyższego, przedsiębiorca przedstawił kserokopie wszystkich aneksów, które zostały podpisane przez konsumentów. W tym stanie rzeczy przedsiębiorca wniósł o wydanie przez Prezesa Urzędu decyzji stwierdzającej zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Niezależnie od powyższego wskazał, że „zgodnie z dyspozycją art. 106 § 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nałożenie kary na przedsiębiorcę przez Prezesa Urzędu ma charakter fakultatywny i zależy od uznania Organu, który winien brać pod uwagę wszelkie okoliczności sprawy, a w szczególności postawę przedsiębiorcy”. Nadmienił również, że „w niniejszej sprawie po uzyskaniu informacji od tut. Urzędu w przedmiocie wszczęcia postępowania administracyjnego i uznania, iż w zakresie prowadzonej przeze mnie działalności dopuszczono się praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, niezwłocznie podjąłem działania zmierzające do usunięcia niedozwolonych postanowień zawartych w regulaminie COB Fitness Premium Club a także we wzorcu „Umowy członkowskiej nr ...”. Podniósł, że po dn. 14 grudnia 2012 r. w klubie został wywieszony nowy regulamin, a o zmianach w nim dokonanych informował odwiedzających klub klientów. Wskazał również, że dla wszystkich klientów zostały sporządzone aneksy do umów członkostwa w COB Fitness Premium Club, które następnie były podpisywane przez członków klubu. Przedsiębiorca skonstatował wreszcie, iż „(...) celem nałożenia na danego przedsiębiorcę kary jest wyegzekwowanie stosowania się przedsiębiorcy do przepisów ustawy. Z uwagi na okoliczność, iż w danej sprawie naruszenie przepisów ustawy zostało moim zdaniem usunięte w całości poprzez postawienie klubu w stan gotowości do zawarcia z każdym klientem klubu aneksów do umowy oraz poinformowania każdego klienta o nowej treści regulaminu a także poprzez dokonanie już tych

czynności z aktywnymi klientami, nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę wydaje się być bezprzedmiotowe. Na marginesie należy wskazać, że Prezes UOKiK wydając decyzję o nałożeniu kary pieniężnej powinien kierować się zasadą równości i proporcjonalności. Podnosi się także, iż kary nakładane powinny być w szczególności wówczas, gdy na skutek stosowania praktyki odniesione zostały korzyści finansowe, z powodu zaś rozproszenia podmiotów poszkodowanych tymi praktykami mało prawdopodobne jest wystąpienie przez nie z roszczeniami odszkodowawczymi. Pogląd ten znajduje swe potwierdzenie w orzecznictwie, w którym uznano, iż kara powinna pozostawać we właściwej proporcji do potencjału ekonomicznego sprawcy oraz korzyści, jakie osiągnął. Odnosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy, należy zauważyć, iż charakter naruszeń, których się dopuszczono w zakresie prowadzonej przez mnie działalności nie pozwala uznać, iż po mojej stronie zaistniały okoliczności mogące skutkować uznaniem, iż w następstwie niedozwolonej praktyki osiągnąłem jakąkolwiek korzyść majątkową (...). Biorąc powyższe pod uwagę, przedsiębiorca wniósł o odstąpienie od nałożenia na niego kary pieniężnej.

W dn. 04 marca 2013 r. przedsiębiorca dostarczył Prezesowi Urzędu kolejne 52 aneksy do „Umowy członkostwa nr ...”, na mocy których dokonano wykreślenia kwestionowanych w toku postępowania postanowień (dowód: karty nr 66-120).

Pismem z dn. 11 marca 2013 r. przedsiębiorca został zawiadomiony o zakończeniu zbierania materiału dowodowego (dowód: karta nr 121). W wyznaczonym terminie przedsiębiorca nie skorzystał z uprawnienia do zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym.

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny

Sebastian Krupski prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usługowo-Handlowy PELFORTH Sebastian Krupski w Katowicach. Jest przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dowód: karta nr 8). Przedsiębiorca zajmuje się m.in. działalnością związaną ze sportem i w ramach tej działalności prowadzi obiekt Centrum Odnowy Biologicznej Fitness Premium Club w Katowicach. Konsumenci korzystają z usług przedsiębiorcy na podstawie „Umowy członkostwa nr ...”, w obiekcie obowiązuje również Regulaminu COB Fitness Premium Club (dowód: karty nr 10-12).

W toku niniejszego postępowania ustalono, że stosowany w obrocie z konsumentami wzorzec o nazwie „Umowa członkostwa nr ...” zawiera postanowienia o następującej treści:

- „COB Fitness Premium Club nie ponosi odpowiedzialności za żadne powstałe na terenie Klubu szkody na osobie (...)” – Rozdział IV ust. 2,
- „COB Fitness Premium Club nie ponosi odpowiedzialności za rzeczy pozostawione na terenie Klubu z uwzględnieniem szatni, szafek klubowych (również tych na wynajem) (...)” – Rozdział VI ust. 1,
- „Każdy Członek korzysta z usług COB Fitness Premium Club tylko na swoje własne ryzyko, podpisanie niniejszej umowy zwalnia COB Fitness Premium Club z wszelkiej odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody na osobach (...), które mogą zdarzyć się na terenie Klubu. Jednocześnie Członek Klubu zrzeka się wszelkich roszczeń w tym zakresie” – Rozdział VI ust. 2,
- „Niniejsza umowa oraz wszelkie spory z niej wynikłe rozstrzygane będą przed Sądem w Katowicach” – Rozdział IX ust. 1.

Ustalono również, że w Regulaminie COB Fitness Premium Club zostało zawarte postanowienie o treści:

- „COB Fitness Premium Club nie ponosi odpowiedzialności za przedmioty wartościowe, pieniądze, itp. pozostawione w szatni” – pkt 19.

Kwestionowany wzorzec o nazwie „Umowa członkostwa nr ...” funkcjonuje w obrocie z konsumentami od października 2010 r., a Regulamin COB Fitness Premium Club od maja 2000 r. (dowód: karta nr 9). Postanowienia Regulaminu COB Fitness Premium Club odnoszą się do wszystkich użytkowników zarządzanego przez przedsiębiorcę obiektu. Nie ma w tym zakresie znaczenia, czy konsument korzysta z usług przedsiębiorcy w ramach zawartej umowy członkowskiej, czy też korzysta z jego usług w ramach jednorazowego wejścia.

W toku przeprowadzonego postępowania przedsiębiorca przedstawił dokument o nazwie „Dane dla rozliczenia rocznego za rok 2012” (dowód: karty nr 64-65), z którego wynikało, że w 2012 r. osiągnął przychód w wysokości [tajemnica przedsiębiorstwa] (pkt I.1. Załącznika Nr 1).

Prezes Urzędu zważył, co następuje

Ad I

W pierwszej kolejności konieczne jest ustalenie, czy w okolicznościach przedmiotowej sprawy doszło do naruszenia interesu publicznoprawnego. Zgodnie z przepisem art. 1 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, celem regulacji w niej przyjętej jest zapewnienie rozwoju i ochrony konkurencji, a także podejmowana w interesie publicznym ochrona przedsiębiorców narażonych na stosowanie praktyk ograniczających konkurencję i ochrona interesów konsumentów. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów ma zatem charakter publicznoprawny i służy ochronie interesu ogólnospołecznego; w odniesieniu do przedsiębiorców chroni konkurencję, a w odniesieniu do konsumentów ich interesy jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym. Instrumenty w niej przewidziane mogą być stosowane jedynie wówczas, gdy na skutek działań sprzecznych z przepisami prawa naruszony został interes publiczny. Ma to miejsce w szczególności wtedy, gdy określonymi działaniami dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, względnie, gdy wywołują one na rynku niekorzystne zjawiska (wyrok Sądu Antymonopolowego z dn. 24 października 1991 r., sygn. akt XV Amr 8/90).

Zdaniem Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy na podstawie umowy członkostwa oraz Regulaminu COB Fitness Premium Club korzystają lub będą korzystać z usług świadczonych przez przedsiębiorcę. Objęte zarzutem działanie przedsiębiorcy wymierzone jest w szeroki i bliżej nieokreślony krąg uczestników rynku, ponieważ jest ono skierowane do członków określonej zbiorowości tj. wszystkich rzeczywistych i potencjalnych odbiorców świadczonych przez przedsiębiorcę usług. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów, co oznacza, iż naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego.

W tym stanie rzeczy uznać należy, że w niniejszej sprawie ma miejsce naruszenie przez przedsiębiorcę interesu publicznoprawnego, co uzasadnia ocenę jego zachowania na rynku w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest stosowanie praktyk naruszających **zbiorowe interesy konsumentów**. Stosownie do art. 24 ust. 2 ww. ustawy przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.); 2) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji; 3) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji. Art. 24 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przewiduje natomiast, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Konsumentem w rozumieniu ww. ustawy jest osoba fizyczna dokonująca czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą

lub zawodową, zgodnie z art. 22¹ Kodeksu cywilnego w związku z art. 4 pkt 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie przed wymierzonymi w nie naruszeniami polegającymi na sprzecznych z prawem działaniach przedsiębiorców. Uznanie określonego działania przedsiębiorcy za niezgodne z zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wymaga wykazania, że spełnione zostały kumulatywnie następujące przesłanki:

- ✓ oceniane zachowanie musi być podejmowane przez podmiot będący przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- ✓ praktyka musi godzić w zbiorowe interesy konsumentów,
- ✓ zachowanie przedsiębiorcy nosi znamiona bezprawności.

Status przedsiębiorcy

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy, rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (...). Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 ze zm.) – zwanej dalej: „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej” – jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Przepis art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej definiuje działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły.

Za przedsiębiorcę uznaje się więc podmiot, który spełnia łącznie określone tymi przepisami kryteria:

- jest osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną,
- wykonuje we własnym imieniu działalność gospodarczą, tzn. działalność zarobkową w sposób zorganizowany i ciągły.

Ponadto, zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą w dniu złożenia wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Pan Sebastian Krupski prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usługowo-Handlowy PELFORTH Sebastian Krupski w Katowicach i jest wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Nie ulega zatem wątpliwości, iż Pan Sebastian Krupski jest przedsiębiorcą w rozumieniu powołanego wyżej art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Tym samym Pan Sebastian Krupski przy wykonywaniu działalności gospodarczej podlega rygorom określonym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów i jego działania mogą podlegać ocenie pod kątem naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów

Następną przesłanką, jaką należy wziąć pod uwagę w niniejszej sprawie jest to, iż kwestionowane zachowania przedsiębiorcy godzą w interesy konsumentów oraz, że zagrożone są zbiorowe interesy konsumentów.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie objaśnia znaczenia pojęć „godzenia w interesy konsumentów” oraz „zbiorowego interesu konsumentów”. Należy przyjąć, że interesem,

który podlega ochronie na podstawie art. 24 ustawy jest interes prawny, rozumiany jako określone potrzeby konsumenta uznane przez ustawodawcę za godne ochrony. Działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów wtedy, gdy wywołuje negatywne skutki w sferze ich praw i obowiązków.

Wskazówki co do tego, jak należy pojmować zbiorowy interes konsumentów zawarte są natomiast w art. 24 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, który stanowi, że nie jest zbiorowym interesem suma indywidualnych interesów konsumentów. W wyroku z dnia 10 kwietnia 2008 r. (sygn. akt III SK 27/07, LEX nr 469180, OSNP 2009/13-14/188) Sąd Najwyższy wskazał, iż wystarczające dla stwierdzenia, że ma miejsce naruszenie zbiorowych interesów konsumentów powinno być ustalenie, że zachowanie przedsiębiorcy nie jest podejmowane w stosunku do zindywidualizowanych konsumentów, lecz względem członków danej grupy (określonego kręgu podmiotów) wyodrębnionych spośród ogółu konsumentów za pomocą wspólnego dla nich kryterium. W ww. wyroku Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, iż sformułowanie: „nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów” należy rozumieć w ten sposób, że liczba indywidualnych konsumentów, których interesy zostały naruszone nie decyduje o tym, czy dana praktyka narusza zbiorowe interesy konsumentów. Praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest bowiem takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalność zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy, do której adresowane są zachowania przedsiębiorcy w taki sposób, iż potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy.

Zgodnie z powołanym wyrokiem Sądu Najwyższego przez interes zbiorowy należy rozumieć zatem interes dotyczący konsumentów jako określonej zbiorowości. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów ma miejsce wówczas, gdy negatywnymi skutkami działań przedsiębiorcy dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, mających status konsumentów. Do naruszenia zbiorowego interesu konsumentów konieczne jest, żeby działanie przedsiębiorcy było skierowane nie do konkretnej osoby, lecz do grupy adresatów wyodrębnionych za pomocą wspólnego dla nich kryterium. Działanie o takim charakterze jest w stanie wywołać niekorzystne następstwa nie tylko w odniesieniu do konkretnych konsumentów, lecz wobec każdego z członków danej zbiorowości. Przy tym zaistnienie przesłanki naruszenia zbiorowego interesu konsumenta nie jest bezpośrednio uzależnione od liczby konsumentów, których interesy zostały rzeczywiście naruszone wskutek działań przedsiębiorcy. Istotne jest to, że przedmiotowe działanie może zagrozić, przynajmniej potencjalnie, interesom pewnego kręgu nieprofesjonalnych uczestników rynku.

Bezprawność działań

Trzecią przesłanką, jaką należy rozważyć w celu udowodnienia naruszenia zakazu określonego w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jest bezprawność podejmowanych przez przedsiębiorcę zachowań. Bezprawność ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującymi przepisami prawa. Praktyki przedsiębiorcy, by zakwalifikować je jako naruszające zbiorowe interesy konsumentów „muszą być zatem wymierzone w uprawnienia, jakie konsumentom przyznają obowiązujące przepisy prawa”¹.

Porządek prawny, którego naruszenie może wypełniać dyspozycję art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, obejmuje normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów². Same przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie regulują konstrukcji bezprawności działań

¹ Uchwała SN z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06), OSNP 2007/1-2/35. Por. również: M. Szydło: *Publicznoprawna ochrona zbiorowych interesów konsumentów*, Monitor Prawniczy nr 2004/17/791.

² Wyrok SOKiK z dnia 13 listopada 2007 r. (sygn. akt XVII AmA 45/07).

przedsiębiorcy. Art. 24 tej ustawy nie ma samodzielnego znaczenia prawnego, lecz powinien być interpretowany oraz stosowany w określonym kontekście normatywnym. W związku z tym, w celu konkretyzacji przesłanki bezprawności należy sięgnąć do przepisów innych ustaw. Na ich podstawie możliwe jest dokonanie oceny działań przedsiębiorcy w aspekcie ich zgodności z prawem³.

W art. 24 ust. 2 ustawodawca wskazał przykładowe rodzaje praktyk, które naruszają zbiorowe interesy konsumentów, zaliczając do nich stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji. Katalog ten nie jest jednak wyczerpujący. Ustawodawca posłużył się tutaj terminem „w szczególności”, co oznacza, że ma on charakter przykładowy. Zamiarem ustawodawcy było uznanie za praktykę określoną w art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów działań, które naruszyły przepisy innych aktów prawnych. Oprócz praktyk wskazanych bezpośrednio przez ustawodawcę w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów „za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów można uznać zachowania naruszające przepisy innych ustaw, które nakładają na przedsiębiorcę określone obowiązki względem konsumenta. Zdaniem Sądu Najwyższego zachowania takie (...) stanowią bowiem jednocześnie zachowania bezprawne i skutkują zniesieniem, ograniczeniem lub zniekształceniem praw konsumentów, wpływając tym samym na chronioną przez przepis obowiązującego prawa sferę ich interesów”⁴.

Podkreślenia wymaga także, że bezprawność jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga zatem kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. O bezprawności działania decyduje całokształt okoliczności konkretnego stanu faktycznego⁵. Dla stwierdzenia bezprawności działania przedsiębiorcy bez znaczenia pozostaje ponadto strona podmiotowa czynu, a zatem wina sprawcy (w znaczeniu subiektywnym, oznaczającym wadliwość procesu decyzyjnego sprawcy) i stopień tej winy, a także świadomość istnienia naruszonych norm prawnych.

Prezes Urzędu może stwierdzić stosowanie przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na posługiwaniu się postanowieniem wzorca umownego, które zostało wpisane do rejestru, bez względu na to, czy wpis dotyczy tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu jest prowadzone postępowanie, czy też nie (tak Sąd Najwyższy w uchwale z dn. 19 grudnia 2003 r. w sprawie o sygn. akt III CZP 95/03, Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dn. 29 września 2005 r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 381/05, Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dn. 2 grudnia 2005 r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 760/05). Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrażonym w wyroku z dn. 25 maja 2005 r. (sygn. akt XVII Ama 46/04), dla uznania, iż określona klauzula jest niedozwolonym postanowieniem umownym wpisanym do rejestru klauzul niedozwolonych wystarczy stwierdzenie, że mieści się ona w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru i nie jest konieczna literalna zgodność porównywanych klauzul. Czynnikiem przesądzającym o podobieństwie dwóch klauzul powinien być zatem zamiar, cel, jakiemu ma służyć kwestionowane postanowienie. Jeśli cel utworzenia spornej klauzuli odpowiada celowi sformułowania klauzuli uznanej za niedozwoloną, oba zapisy można uznać za tożsame. Trafność wyżej opisanego stanowiska potwierdził Sąd Najwyższy w uchwale z dn. 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06).

Wynikająca z art. 479⁴⁵ § 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.) jawność rejestru postanowień wzorców umowy

³ Por. wyrok SOKiK z dnia 23 czerwca 2006 r. (sygn. akt XVIII AmA 32/05).

⁴ Uchwała SN z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06), OSNP 2007/1-2/35.

⁵ Wyrok SN z dnia 8 maja 2002 r. (sygn. akt I PKN 267/2001).

uznanych za niedozwolone oznacza, że od chwili wpisania do niego określonego postanowienia zakazane jest stosowanie tożsamyh postanowień w obrocie konsumenckim i nikt nie może zasłaniać się nieznanymi dokonanych wpisów. Rejestr postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone jest prowadzony przez Prezesa Urzędu. Rejestr ten jest powszechnie dostępny w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pod adresem www.uokik.gov.pl⁶. Powyższe uzasadnia stwierdzenie, że przedsiębiorca był z mocy prawa zobowiązany do powstrzymania się od stosowania ww. postanowień, które uznano za tożsame z postanowieniami wpisanymi do rejestru.

Tym samym w niniejszej sprawie konieczna jest ocena, czy stosowane przez przedsiębiorcę wzorce umowne o nazwie „Umowa członkostwa nr ...” oraz Regulamin COB Fitness Premium Club zawierają postanowienia, które zostały wpisane do Rejestru.

Ad I.1.a. oraz I.2.

Z uwagi na fakt, iż postawione przedsiębiorcy w punkcie I.1.a. oraz I.2. zarzuty dotyczą stosowania postanowień ograniczających lub wyłączających odpowiedzialność usługodawcy za pozostawione przez konsumentów rzeczy na terenie klubu, w tym w szatni oraz w szafkach ubraniowych, a ponadto ww. postanowienia są tożsame z tym samym postanowieniem wpisanym do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, Prezes Urzędu uznał za właściwe wspólne uzasadnienie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów i bezprawności działań przedsiębiorcy. Nie ma w tym kontekście znaczenia również fakt, iż Regulamin COB Fitness Premium Club oddziałuje na wszystkich usługobiorców zarządzanego przez przedsiębiorcę obiektu, a wzorzec „Umowy członkostwa nr ...” może oddziaływać wyłącznie na konsumentów, którzy w oparciu o treść tego wzorca zawarli z przedsiębiorcą stosowną umowę o charakterze ciągłym.

W Rozdziale VI ust. 1 wzorca „Umowa członkostwa nr ...” przedsiębiorca zawarł postanowienie o treści: „*COB Fitness Premium Club nie ponosi odpowiedzialności za rzeczy pozostawione na terenie Klubu z uwzględnieniem szatni, szafek klubowych (również tych na wynajem), (...)*”. Jednocześnie w pkt 19 Regulaminu COB Fitness Premium Club przedsiębiorca zamieścił postanowienie o treści: „*COB Fitness Premium Club nie ponosi odpowiedzialności za przedmioty wartościowe, pieniądze, itp. pozostawione w szatni*”.

W ocenie Prezesa Urzędu powyższe postanowienia należy uznać za tożsame z klauzulą wpisaną do Rejestru o treści: „*Klub Remplus nie ponosi odpowiedzialności za rzeczy członków klubu przechowywane w szafkach lub pozostawione w innym miejscu na terenie klubu*” – wyrok SOKIK z dn. 26 czerwca 2009 r. (sygn. akt XVII AmC 605/09), wpis nr 1785 z dn. 21 grudnia 2009 r. Porównywane postanowienia wywołują takie same skutki w zakresie w jakim wyłączają odpowiedzialność za rzeczy pozostawione przez usługobiorców na terenie odpowiednio Klubu Remplus jak i Klubu COB Fitness Premium w Katowicach – pozostawione w szatniach i szafkach klubowych (także tych na wynajem). Kwestionowane powyżej postanowienia w ocenie Prezesa Urzędu rażąco naruszają interes konsumentów poprzez wyłączenie lub istotne ograniczenie odpowiedzialności względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Z chwilą rozpoczęcia korzystania przez konsumentów z usług przedsiębiorcy pomiędzy stronami umowy dochodzi do zawarcia dodatkowej umowy przechowania mocą, której przedsiębiorca zobowiązuje się względem konsumenta do zachowania w stanie nie pogorszonym rzeczy ruchomej oddanej mu na przechowanie (art. 835⁷ ustawy z dn. 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.) – zwanej dalej k.c.) – należy przyjąć, iż do zawarcia takiej umowy dochodzi również *per facta concludentia* w związku z udostępnieniem usługobiorcom szatni oraz szafek klubowych. Od tej odpowiedzialności nie zwalnia ogłoszenie, zgodnie z którym

⁶ http://uokik.gov.pl/rejestr_klauzul_niedozwolonych2.php

⁷ Art. 835 k.c. stanowi: *Przez umowę przechowania przechowawca zobowiązuje się zachować w stanie niepogorszonym rzecz ruchomą oddaną mu na przechowanie.*

przedsiębiorca nie ponosi odpowiedzialności za rzeczy tam pozostawione. Niewątpliwym jest fakt, iż aby móc skorzystać z usług przedsiębiorcy konsument musi przebrać się w odpowiedni strój oraz pozostawić swoje rzeczy w wyznaczonym do tego miejscu. W odniesieniu do działalności przedsiębiorcy związanej z udostępnianiem konsumentom możliwości korzystania z usług powszechnie dostępnych w tzw. zakładach kąpielowych zastosowanie znajdzie zaś przepis art. 852⁸ k.c. Niewątpliwie postanowienie Regulaminu COB Fitness Premium Club wyłącza także odpowiedzialność za szkodę wynikłą z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa przedsiębiorcy albo osób tam zatrudnionych. Powyższej interpretacji nie przekreśla fakt, iż postanowienia Regulaminu nie przewidują przyjęcia na przechowanie pieniędzy, rzeczy wartościowych etc. Należy więc przyjąć, iż w odniesieniu do rzeczy wymienionych w Regulaminie, konsumenci pozostawiają je tam na własne ryzyko. Jednakże pomimo tego wciąż pozostaje aktualna odpowiedzialność przedsiębiorcy i osób tam zatrudnionych w wypadkach określonych w art. 852 k.c. *in fine*, a z uwagi na fakt, iż przedsiębiorca wyłącza z góry swą odpowiedzialność także do ww. przypadków winy umyślnej oraz rażącego niedbalstwa, to stosowane przez przedsiębiorcę postanowienie spełnia przesłanki abuzywności poprzez sprzeczność z dobrymi obyczajami.

Stosowanie przez przedsiębiorcę w trakcie zawierania umów z konsumentami ww. wzorców umów zawierających powyżej wskazane postanowienia umowne wywołuje takie same skutki, jak wskazane powyżej postanowienie Sądu wpisane do Rejestru. W związku z powyższym pomimo pewnych różnic w sformułowaniu treści postanowień umownych, należy uznać je za tożsame, a ww. postanowienia stosowane przez przedsiębiorcę za zbieżne z klauzulą wpisaną do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone pod numerem 1785.

Ad I.1.b.

W Rozdziale XI ust. 1 wzorca „Umowa członkostwa nr ...” przedsiębiorca zawarł postanowienie o treści: *„Niniejsza umowa oraz wszelkie spory z niej wynikłe rozstrzygane będą przed Sądem w Katowicach”*.

Powyższe postanowienie należy uznać za tożsame z klauzulą wpisaną do Rejestru o treści: *„Wszelkie spory rozstrzygać będzie Sąd dla M. Katowic”* - wyrok SOKIK z dn. 12 stycznia 2005 r. (sygn. akt XVII AmC 13/04), wpis nr 397 z dn. 05 maja 2005 r. Porównywane postanowienia wywołują takie same skutki w zakresie w jakim ustalają właściwość sądu zgodną z siedzibą przedsiębiorcy. Wprowadzenie do wzorca umownego postanowienia, iż spory, mogące wyniknąć na tle realizacji umowy będą rozstrzygane przez konkretnie wskazany sąd, stwarza konsumentowi jako pozwanemu dolegliwe czasowo i finansowo utrudnienia w procesie związane z przejazdami do sądu siedziby przedsiębiorcy, podczas gdy przy braku zakwestionowanego rozwiązania proces toczyłby się zgodnie z art. 27 §1⁹ k.p.c. w sądzie miejsca zamieszkania konsumenta. Należy wskazać, iż kwestię właściwości sądu w sprawach cywilnych określają przepisy k.p.c. i zgodnie z art. 385³ pkt 23 k.c. nie mogą być one w tym zakresie wyłączane, ponieważ mogą stanowić dodatkową dolegliwość dla konsumenta, a także ograniczać realizację przysługujących mu praw. Ta właśnie uciążliwość jest istotą klauzuli abuzywnej określonej w art. 385³ pkt 23 k.c.

W ocenie Prezesa Urzędu stosowanie przez przedsiębiorcę w trakcie zawierania umów z konsumentami ww. wzorca umowy zawierającego powyżej wskazane postanowienie umowne wywołuje takie same skutki, jak wskazane powyżej postanowienie Sądu wpisane do Rejestru. W związku z powyższym pomimo pewnych różnic w sformułowaniu treści obu postanowień

---

⁸ Art. 852 k.c. stanowi: *Przepisy o odpowiedzialności i ustawowym prawie zastawu utrzymującego zarobkowo hotel lub podobny zakład stosuje się odpowiednio do zakładów kąpielowych. Jednakże co się tyczy przedmiotów, które zazwyczaj nie bywają wnoszone przez osoby korzystające z usług tych zakładów, odpowiedzialność prowadzącego zakład ogranicza się do wypadku, gdy przyjął taki przedmiot na przechowanie albo gdy szkoda wynikła z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa jego albo osoby u niego zatrudnionej.*

⁹ Art. 27 § 1 k.p.c. stanowi: *Powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania.*

umownych, należy uznać je za tożsame, a ww. postanowienie stosowane przez przedsiębiorcę za zbieżne z klauzulą wpisaną do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone pod numerem 397.

Ad I.1.c.

W Rozdziale IV ust. 2 wzorca „Umowa członkostwa nr ...” przedsiębiorca zawarł postanowienie o treści: *„COB Fitness Premium Club nie ponosi odpowiedzialności za żadne powstałe na terenie Klubu szkody na osobie (...)”*. Jednocześnie w Rozdziale VI ust. 2 wzorca „Umowa członkostwa nr ...” przedsiębiorca zamieścił postanowienie o treści: *„Każdy Członek korzysta z usług COB Fitness Premium Club tylko na swoje własne ryzyko, podpisanie niniejszej umowy zwalnia COB Fitness Premium Club z wszelkiej odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody na osobach (...), które mogą zdarzyć się na terenie Klubu. Jednocześnie Członek Klubu zrzeka się wszelkich roszczeń w tym zakresie”*.

Powyższe postanowienia należy uznać za tożsame z klauzulą wpisaną do Rejestru o treści: *„Osoby przebywające w klubie korzystają z sauny, solarium oraz ćwiczą na własne ryzyko. Klub nie ponosi odpowiedzialności za wszelkie urazy powstałe podczas treningu na sali”* – wyrok SOKIK z dn. 6 kwietnia 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 75/05), wpis nr 837 z dn. 25 sierpnia 2006 r. W uzasadnieniu wyroku sąd stwierdził, że *„Również niedozwoloną jest klauzula regulaminu wyłączająca odpowiedzialność za wszelkie urazy powstałe podczas treningu na sali. W sposób jednoznaczny zwalnia bowiem pozwanych z odpowiedzialności względem konsumenta za szkody na osobie wyczerpując tym samym treść art. 385³ § 1 k.c.”*. Powyższe skłania do uznania postanowień stosowanych przez przedsiębiorcę za tożsame z postanowieniem wpisanym do Rejestru z uwagi na fakt, że wywołują takie same skutki w sferze ograniczenia odpowiedzialności przedsiębiorcy. Porównywane postanowienia dotyczą również tej samej branży – świadczenia usług rekreacyjno-sportowych.

Stosowanie przez przedsiębiorcę w trakcie zawierania umów z konsumentami ww. wzorca zawierającego powyżej wskazane postanowienia umowne wywołują takie same skutki, jak wskazane powyżej postanowienie Sądu wpisane do Rejestru. W związku z powyższym pomimo pewnych różnic w sformułowaniu treści obu postanowień umownych, należy uznać je za tożsame, a ww. postanowienie stosowane przez przedsiębiorcę za zbieżne z klauzulą wpisaną do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone pod numerem 1785.

W punktach I.1.a-c. oraz I.2. sentencji niniejszej decyzji stwierdzono zatem, że przedsiębiorca stosuje postanowienia wzorca umownego uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, a zatem, że jej działania mają **charakter bezprawny**.

Zachowanie przedsiębiorcy **godzi w interesy konsumentów**, gdyż stosowane przez niego wzorce umowne zawierają postanowienia pogarszające zarówno sytuację prawną, jak również i ekonomiczną konsumentów. Poprzez stosowanie postanowień zakwestionowanych w punktach I.1.a. i I.2. sentencji niniejszej decyzji przedsiębiorca pogorszył sytuację prawną i ekonomiczną konsumentów wyłączając swą odpowiedzialność za rzeczy pozostawione przez nich w szafkach w trakcie korzystania przez nich z jego usług. Zakwestionowane postanowienie punkcie I.1.b. sentencji decyzji może wpływać niekorzystnie na sytuację prawną konsumentów zmuszając ich do poddania sporu sądowi, który wedle ustawy nie byłby miejscowo właściwy. Zdecydowanie sytuację zarówno ekonomiczną jak i prawną pogarszają postanowienia zakwestionowane w punkcie I.1.c. sentencji niniejszej decyzji poprzez wyłączenie odpowiedzialności usługobiorcy za ewentualnie powstałe na terenie klubu szkody na osobie, a także za to, iż wyłączają możliwość dochodzenia przez nich roszczeń w tym zakresie.

W toku postępowania przedsiębiorca przedstawił zmieniony wzorzec „Umowy członkostwa nr ...” oraz zmieniony Regulamin COB Fitness Premium Club – zmiany dokonane przez przedsiębiorcę polegały na wykreśleniu z tych wzorców kwestionowanych postanowień.

Przedmiotowych zmian przedsiębiorca dokonał w dn. **14 grudnia 2012 r.** (dowód: karty nr 23-30). Powyższe dało podstawy do przyjęcia, że z tym dniem **doszło do zaniechania** stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów rozważanej w tym punkcie.

Stosownie do art. 26 ust. 1 powołanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24 tej ustawy. Na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. W tym przypadku Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

W związku z powyższym orzeczono jak w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji.

Ad II.

Stosownie do art. 26 ust. 2 w związku z art. 27 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może określić w decyzji uznającej praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającej zaniechanie jej stosowania, **środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.**

W związku z powyższym Prezes Urzędu postanowił zobowiązać przedsiębiorcę do zastosowania **środków usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów** w postaci obowiązku doprowadzenia, w terminie jednego miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, do zgodności z prawem treści obowiązujących umów zawartych w oparciu o treść wzorca o nazwie „Umowa członkostwa nr ...”, zawartych w obrocie konsumenckim poprzez przedstawienie konsumentom propozycji aneksowania zawartych umów lub przedstawienia im propozycji zawarcia umów w oparciu o wzorec nie zawierający kwestionowanych postanowień, w zakresie naruszeń określonych w punktach I.1.a-c. sentencji niniejszej decyzji.

Określając powyższy termin Prezes Urzędu wziął pod uwagę czasochłonność procesu wymiany (aneksowania) obowiązujących umów, związaną z koniecznością wyjaśniania konsumentom przyczyn zmiany umowy, a także konieczność poniesienia wysiłku organizacyjnego i zaangażowania wielu pracowników¹⁰. Tak określony termin nie powinien spowodować jednak zbyt dużego wysiłku organizacyjnego dla przedsiębiorcy ani wpłynąć negatywnie na funkcjonowanie COB Fitness Premium Club. Określenie takiego terminu nie powinno skutkować wreszcie obniżeniem jakości usług świadczonych na rzecz konsumentów.

Celem określenia środków usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów jest doprowadzenie do stanu, w którym wszystkie zawarte przez przedsiębiorcę z konsumentami umowy nie będą zawierać praktyki określonej w pkt I.1.a-c. sentencji niniejszej decyzji. Spełnienie nakazu pozwoli na pełne wyeliminowanie nieprawidłowości, a poprzez to doprowadzi do zrównania sytuacji prawnej konsumentów, którzy obecnie są związani umowami w zakresie świadczonych przez przedsiębiorcę usług, z konsumentami, którzy w przyszłości podpiszą takie umowy, nie zawierające kwestionowanych praktyk.

Wobec powyższego orzeka się jak w punkcie II. sentencji niniejszej decyzji.

Ad III.

Zgodnie z treścią art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, **karę pieniężną** w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia

---

¹⁰ Por. wyrok SOKiK z dn. 27.06.2007 r., sygn. akt XVII AmA 108/06.

kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 tejszej ustawy.

Wskazać również należy, że kara pieniężna może być nałożona na przedsiębiorcę niezależnie od tego, czy dopuścił się naruszenia przepisów ustawy umyślnie, czy też nieumyślnie. Z powyższego wynika, że kara może być nałożona bez względu na okoliczność występowania po stronie przedsiębiorcy winy rozumianej jako świadomość bezprawności zachowania. Okoliczność ta jest jednak czynnikiem relewantnym przy miarkowaniu wysokości nakładanej kary pieniężnej¹¹. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniana jest wysokość nakładanych na przedsiębiorców kar. Norma prawna wynikająca z art. 111 ww. ustawy stanowi jedynie, iż przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa między innymi w art. 106, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Nałożona przez Prezesa Urzędu kara powinna, ponadto, pełnić funkcję represyjną (tj. stanowić dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów), a także prewencyjną, dyscyplinującą (tj. zapobiegać podobnym naruszeniom w przyszłości). W zależności od stopnia naruszenia przepisów ustawy, ustala się funkcję prewencyjną lub represyjną za wiodącą.

Kara pieniężna określona w punkcie III. sentencji niniejszej decyzji wymierzana jest w związku ze stosowaniem przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w punkcie I.1.a-c. i I.2. sentencji niniejszej decyzji. Z uwagi na fakt, iż zarówno wzorzec umowy o nazwie „Umowa członkostwa nr ...”, jak i Regulamin COB Fitness Premium Club dotyczą tego samego obiektu i tych samych usług świadczonych przez przedsiębiorcę postanowiono o łącznym nałożeniu na przedsiębiorcę kary pieniężnej z tytułu naruszeń określonych w punktach I.1.a-c. oraz I.2. sentencji niniejszej decyzji. Nie ma w tym kontekście znaczenia fakt, iż Regulamin COB Fitness Premium Club oddziałuje na wszystkich usługobiorców zarządzanego przez przedsiębiorcę obiektu, a wzorzec „Umowy członkostwa nr ...” może oddziaływać wyłącznie na konsumentów, którzy w oparciu o treść tego wzorca zawarli z przedsiębiorcą stosowną umowę. Należy stwierdzić, iż Regulamin COB Fitness Premium Club znajduje również zastosowanie do kontrahentów związanych „Umową członkostwa nr ...”.

Praktyka ta polega na stosowaniu we wzorcu umowy pod nazwą „Umowa członkostwa nr ...” oraz w Regulaminie COB Fitness Premium Club postanowień, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.) o treści:

- a. *„COB Fitnes Premium Club nie ponosi odpowiedzialności za rzeczy pozostawione na terenie Klubu z uwzględnieniem szatni, szafek klubowych (również tych na wynajem) (...)”*,
- b. *„Niniejsza umowa oraz wszelkie spory z niej wynikłe rozstrzygane będą przed Sądem w Katowicach”*,
- c. *„COB Fitness Premium Club nie ponosi odpowiedzialności za żadne powstałe na terenie Klubu szkody na osobie (...)” oraz „Każdy Członek korzysta z usług COB Fitness Premium Club tylko na swoje własne ryzyko, podpisanie niniejszej umowy zwalnia COB Fitness Premium Club z wszelkiej odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody na osobach (...), które mogą zdarzyć się na terenie Klubu. Jednocześnie Członek Klubu zrzeka się wszelkich roszczeń w tym zakresie”*,
- d. *„COB Fitness Premium Club nie ponosi odpowiedzialności za przedmioty wartościowe, pieniądze, itp. pozostawione w szatni”*,

co jest niezgodne z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

¹¹ Konrad Kohutek w: „Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz”, Warszawa 2008 r., s. 1027.

Podstawą obliczenia wysokości niniejszej kary jest przychód osiągnięty przez przedsiębiorcę w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, tj. w 2012 r., który wyniósł [tajemnica przedsiębiorstwa] (pkt I.1. Załącznika Nr 1). W związku z tym maksymalna kara, jaka mogłaby w niniejszym przypadku zostać wymierzona, to kara w wysokości [tajemnica przedsiębiorstwa] (pkt I.2. Załącznika Nr 1).

W oparciu o osiągnięty przez przedsiębiorcę przychód ustalono kwotę bazową stanowiącą punkt wyjścia dla dalszych obliczeń, którą określono na poziomie [tajemnica przedsiębiorstwa] (pkt II.1.a. Załącznika Nr 1) % przychodu, czyli na poziomie 1546,73 zł.

Na wysokość tej kwoty miał wpływ fakt, iż naruszenie przez przedsiębiorcę zbiorowych interesów konsumentów polegało na stosowaniu niedozwolonych postanowień umownych wpisanych do powszechnie dostępnego rejestru postanowień umownych prowadzonego przez Prezesa Urzędu. Prezes Urzędu zważył, że przedsiębiorca stosował w obrocie gospodarczym wzorce zawierające postanowienia skutkujące lub mogące skutkować pogorszeniem warunków ekonomicznych i prawnych konsumentów, w sposób określony powyżej. Jednocześnie wagę kwestionowanych praktyk, należało określić jako stosunkowo dużą z uwagi na możliwość faktycznego dotkliwego pogorszenia zarówno sytuacji prawnej, jak i ekonomicznej konsumentów. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy dał jednak podstawy do przyjęcia, że do stosowania praktyk, o jakich mowa w punkcie I.1.a-c oraz I.2. sentencji niniejszej decyzji doszło w sposób nieumyślny, gdyż przedsiębiorca nie miał świadomości, iż jego zachowanie może naruszać obowiązujące przepisy prawa. Na wysokość kwoty bazowej ma również wpływ to, że rozważaną praktykę należy zaklasyfikować jako długotrwałą. Prezes Urzędu ustalił, że praktyka ta jest stosowana w odniesieniu do „Umowy członkostwa nr ...” od października 2010 r., a w odniesieniu do Regulaminu COB Fitness Premium Club od maja 2000 r.

Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie zasły okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. Okolicznością łagodzącą, która wystąpiła w niniejszej sprawie, jest zaniechanie przez przedsiębiorcę stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w toku prowadzonego postępowania, w związku z czym kwotę bazową zmniejszono o **30%**. Jednocześnie w niniejszej sprawie nie wystąpiły okoliczności obciążające. Wystąpienie ww. okoliczności doprowadziło do tego, że kwota bazowa została zmniejszona o **30%** w stosunku do pierwotnego poziomu. W konsekwencji kwotę bazową zmniejszono do kwoty **1083 zł**.

W wyniku obliczeń przeprowadzonych w wyżej opisany sposób, karę pieniężną z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w pkt I.1.a-c. oraz I.2. sentencji niniejszej decyzji określono na poziomie 1083 zł (jednego tysiąca osiemdziesięciu trzech złotych), co stanowi [tajemnica przedsiębiorstwa] (pkt II.1.b. Załącznika Nr 1) % przychodu oraz [tajemnica przedsiębiorstwa] (pkt II.1.c. Załącznika Nr 1) maksymalnego wymiaru kary.

Na ostatnim etapie sprawdzono, czy kara obliczona w ww. sposób nie przewyższa kary w maksymalnej wysokości, jaka została przewidziana w przepisie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Sytuacja taka nie ma jednak w niniejszym przypadku miejsca.

Wobec powyższego orzeczono, jak w punkcie III. sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji. Karę należy wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w NBP o/o Warszawa Nr 511010100078782231000000.

Ad IV.

Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 tej ustawy, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 264 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

Postępowanie w sprawie stosowania przez przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes Urzędu w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji stwierdził naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa Urzędu ze stroną. W związku z powyższym postanowiono obciążyć przedsiębiorcę kosztami postępowania w wysokości 23 zł (dwudziestu trzech złotych).

Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 511010100078782231000000 w terminie 14 dni od uprawomocnienia się decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie IV niniejszej decyzji, stosownie do treści art. 264 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479³² § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego, można wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

DYREKTOR DELEGATURY
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW W KATOWICACH

Maciej Fragsztajn